

att den föreslagna förändringen skulle lända folkskolan icke till gagn, utan till skada, och som i alla händelser finner tillsättandet af en komité för det ifrågavarande ändamålet obehöfligt, föreslår derföre, att den väckta motionen icke måtte till någon Riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 22 Februari 1870.

På Utskottets vägnar:

A. RUNDBÄCK.

N:o 9.

Ank. till Riksd. Kansli d. 22 Febr. 1870, kl. 1 e. m.

Utlåtande (N:o 2) i anledning af väckt motion om underdånig skrifvelse till Kongl. Maj:t med hemställan om ett tillägg till 1 § 1 mom. i Kongl. Stadgan om folkundervisningen i riket af den 18 Juni 1842.

Uti motionen N:o 23 har Herr A. Rundbäck på anförda skäl yrkat: »det Riksdagen ville hos Kongl. Maj:t anhålla om ett tillägg till 1 § 1 mom. i Kongl. Maj:ts nådiga Stadga om folkundervisningen i riket af den 18 Juni 1842 af följande lydelse: Sådana skoldistrikt, hvarest en större folkmängd och andra förhållanden göra flera folkskolor behöfliga, skola vara skyldiga att inrätta sådana till det antal behovet kräfver.»

På sätt motionären påpekat, eger uti en mängd socknar i olika trakter af landet ett uppenbart missförhållande rum emellan arealens och folkmängdens storlek samt antalet af der befintliga folkskolor. En blick

på de tabeller, som blifvit bifogade folkskoleinspektörernas afgifna berättelser, skall lätteligen öfvertyga en hvar om detta sorgliga förhållande. Socknar finnas af flera qvadratmils vidd och med ganska betydlig folkmängd, i hvilka blott en enda folkskola kommit till stånd. Vederbörande myndigheter sakna tillräckligt stöd af lag för att i sådana församlingar, hvilka dock ofta åtnjuta en ganska betydlig folkskoleafgift, påbjuda inrättandet af ett så stort antal skolor, som i någon mån motsvarar behovet, helst folkskolestadgans 1 § 1 mom., som föreskrifver, att i hvarje socken bör finnas minst en, helst fast, skola med vederbörligen vid ett seminarium godkänd lärare, synes hafva erhållit den tolkning, att en församling icke kan lagligen åläggas att inrätta mer än en egentlig folkskola. Behovet af en mera bindande bestämmelse i detta hänseende inses och behjertas säkerligen af en hvar som nitälskar för folkskolans viktiga angelägenhet. Billigheten fordrar dock å andra sidan, att skäligt afseende göres på socknarnes större eller mindre förmåga att bära de med folkskoleväsendets ordnande förenade utgifter. Utskottet föreslår derföre,

att Riksdagen ville hos Kongl. Maj:t i underdånighet anhålla, att ett tillägg måtte göras till 1 § i Kongl. Maj:ts nådiga Stadga om folkundervisningen i riket af den 18 Juni 1842 af följande lydelse: Der en större folkmängd och andra förhållanden göra flera med vederbörligen vid seminarium godkände lärare försedda folkskolor behöfliga och medellöshet icke hindrar, skall församling vara skyldig att inrätta sådana till det antal behovet kräfver.

Stockholm den 22 Februari 1870.

På Utskottets vägnar:

A. RUNDBÄCK.
